

XVI. YÜZYIL TÜRK EDEBİYATI

A

2020 GÜZ DÖNEM SONU - A

1. Bu demi hoş gör ey cân Hakk'a şükr it
Bu fikrin terkin it var öze fikr it

Yukarıdaki beytin aruz kalıbı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mef'ûlü mefâ'ilün fe'ûlün
B) Fe'ûlün fe'ûlün failat'ün
C) Mef'ûlün fâ'ilün fe'ûlün
D) Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ûlün
E) Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

2. **Gülşeniliğin Rumeli'deki en önemli temsilcisi ve Nesimî'nin takipçisi olarak tanınan şair aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Nazmi
B) Usulî
C) Hayretî
D) Hayalî
E) Muhibbi

3. **Gülşenî'nin, Farsça yazdığı en önemli eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Pendname
B) Razname
C) Çobanname
D) Manevî
E) Işkname

4. **Aşağıdakilerden hangisi Divan şiirinde en çok gazel söyleyen şairlerden biridir?**

- A) Adlî
B) Nevî
C) Bakî
D) Hatemî
E) Gelibolulu Alî

5. Eylesen tûtîye ta'lîm-i edâ-yı kelimât
Sözi insan olur amma özi insan olmaz

Yukarıdaki beytin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taklitçilik kötüdür.
B) Şairler papağan gibidir.
C) Konuşmak marifet değildir.
D) Papağanın konuşma yeteneği vardır.
E) Kuşları eğitmek marifet değildir.

6. Bu devr içinde benüm pâdişeh-i mülk-i suhen
Bana sunuldu kasîde bana verildi gazel

Yukarıdaki beyite göre Bakî ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Padişaha sunulacak şiirlerin önce kendi denetiminden geçmesi gerektiğini söyler.
B) Kendisini hem gazel hem de kaside tarzında yetkin görür.
C) Seçkin bir şair olduğu için padişahın yazdığı gazelleri ilk olarak ona verdiğini ima eder.
D) Diğer şairlerin kendisine kaside sunduğunu belirtir.
E) Şiirlerine karşılık padişahın mal ve mülk bağışladığını ifade eder.

7. **Şiirde biçimsel mükemmeliğin Bakî'den sonra en önemli temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Emri
B) Hayali
C) Nevi
D) Zati
E) Hayreti

8. Cihân-ârâ cihân içindedür arayı bilmezler
O mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşıklar
B) Balıklar
C) Gemiler
D) Dalgıçlar
E) Martılar

9. Fettah-ı Nişâpûrî'den nesirle karışık nazmen tercüme ettiği "Hüsn ü Dil" ve Ali Şir Nevayî'den nazmen çevirdiği "Ferhad u Şirin" gibi eserleriyle Yavuz Sultan Selim'in ilgisini çeken mesnevi şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lamiî Çelebi
B) Taşlıcalı Yahya
C) Şemsettin-i Sivasî
D) Gelibolulu Mustafa Âlî
E) Celilî

10. Elden komasun câm-ı meyi gül gibi bir dem
Her kim ki bu gamhânede dilşâd olayın dir

Yukarıdaki beyitte Bağdatlı Ruhî'nin "gamhâne" kelimesiyle kastettiği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semt
B) Meyhane
C) Konak
D) Gönül
E) Dünya

11. Ben ol bahrem ki dürr-i ma'rifet ka'rumdadur Âlî
Hevâ-yı ışk-ı pâküm cünbiş-i bî-i'tidâlümdür

Yukarıdaki beytin ilk dizesinin aruz ölçüsüne uygun olarak okunabilmesi için ilk tefilesinde yapılması gereken aruz işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medd
B) Vasl
C) İmale
D) Zihaf
E) Teşdid

12. Aşağıdaki mesnevilerin hangisinde olaylar İstanbul'da geçmektedir?

- A) Salaman u Absal
B) Gül ü Bülbül
C) Cemşah u Âlemşah
D) Şah u Geda
E) Vamık u Azra

13. - Köpeğinin ölümü üzerine mersiye yazmıştır.
- Düş kırıklıklarını şiirlerine yansıtmıştır.
- Gûy u çevgan oyununu anlattığı manzumesi vardır.
- Ziyaret ettiği yerler için gazeller söylemiştir.

Yukarıda sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nevî
B) Bağdatlı Ruhî
C) Lamiî Çelebi
D) Gelibolulu Ali
E) Taşlıcalı Yahya

14. XVI. yüzyıl mesnevilerinden bahseden biri Behiştî, Kadimî, Celilî, Sevdayî, Larendeli Hamdî, Celalzade Salih gibi şairleri aynı başlık altında değerlendiriyorsa sözü edilen mesnevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Leyla vü Mecnun
B) Yusuf u Züleyha
C) Varka ve Gülşah
D) Şem ü Pervane
E) Gül ü Bülbül

15. Aşağıdakilerden hangisi fetva metinlerinde kadınlar için kullanılan sanal adlar arasında yer alır?

- A) Zeynep ve Hind
- B) Fatma ve Hatun
- C) Kadın ve Ayşe
- D) Tuti ve Amr
- E) Amr ve Zeynep

16. Aşağıdaki mesnevilerden hangisinde şair/anlatıcı, başından geçen bir aşk hikâyesini oldukça ayrıntılı biçimde, gündelik hayattan şahıs ve mekân adlarını vererek anlatmıştır?

- A) Sergüzeştname-i Zaifî
- B) Halname-i Sevadî
- C) Ebkar-ı Efkâr
- D) Hecname
- E) Nalan u Handan

17. XVI. yüzyıl şairleri arasında özellikle musammatlarıyla tanınan Fevri'nin şiirlerini açıklayarak dünya görüşüne yer verdiği padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Bayezit
- B) Yavuz Selim
- C) Kanuni Süleyman
- D) III. Murat
- E) III. Mehmet

18. Divan nesrini hem dil hem de üslup özelliklerini dikkate alarak nesr-i mürsel ve nesr-i müsecca biçiminde sınıflandıran yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rezaizade Mahmut Ekrem
- B) Fahir İz
- C) Tahir Olgun
- D) M. Fuat Köprülü
- E) Ali Nihat Tarlan

19. Bursalı Celilî'nin 87 beyitten oluşan ve şairin kendi değerinin bilinmediğini semboller üzerinden hikaye ettiği eseri -----'dir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) Hercname
- B) Sergüzeştname-i Zaifî
- C) Sergüzeştname
- D) Hasbihal
- E) Mehenkname

20. Kelile ve Dimne'den uyarlanan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülistan
- B) Bahrü'l-Maarif
- C) Bostan
- D) Şebistan-ı Hayal
- E) Hümayunname

2020 GÜZ DÖNEM SONU - A

A Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	D	E	A	B	C	B	A	E	B	D	D	A	A	C	C	C	E	E

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi
2019-2020 Güz Dönemi
Dönem Sonu Sınavı

XVI. YÜZYIL TÜRK EDEBİYATI

B

2020 GÜZ DÖNEM SONU - B

1. Aşağıdakilerden hangisi Divan şiirinde en çok gazel söyleyen şairlerden biridir?

- A) Adlî
- B) Bakî
- C) Gelibolulu Alî
- D) Hatemî
- E) Nevî

2. Gülşeniliğin Rumeli'deki en önemli temsilcisi ve Nesimî'nin takipçisi olarak tanınan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muhibbi
- B) Usulî
- C) Hayalî
- D) Nazmî
- E) Hayretî

3. Bu demi hoş gör ey cân Hakk'a şükr it
Bu fikrin terkin it var özge fikr it

Yukarıdaki beytin aruz kalıbı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Me'ûlün fâ'ilün fe'ûlün
- B) Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
- C) Me'ûlü mefâ'ilün fe'ûlün
- D) Fe'ûlün fe'ûlün failat'ün
- E) Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ûlün

4. Gülşeni'nin, Farsça yazdığı en önemli eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pendname
- B) Razname
- C) İşkname
- D) Manevî
- E) Çobanname

5. Şiirde biçimsel mükemmeliğin Bakî'den sonra en önemli temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nevi
- B) Hayali
- C) Emri
- D) Zati
- E) Hayreti

6. Eylesen tûtîye ta'lîm-i edâ-yı kelimât
Sözi insan olur amma özi insan olmaz

Yukarıdaki beytin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taklitçilik kötüdür.
- B) Şairler papağan gibidir.
- C) Konuşmak marifet değildir.
- D) Papağanın konuşma yeteneği vardır.
- E) Kuşları eğitmek marifet değildir.

7. Cihân-ârâ cihân içindedür arayı bilmezler
O mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşıklar
- B) Martılar
- C) Balıklar
- D) Dalgıçlar
- E) Gemiler

8. Bu devr içinde benüm pâdişeh-i mülk-i suhen Bana sunuldı kasîde bana verildi gazel

Yukarıdaki beyite göre Bakî ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Diğer şairlerin kendisine kaside sunduğunu belirtir.
B) Seçkin bir şair olduğu için padişahın yazdığı gazelleri ilk olarak ona verdiğini ima eder.
C) Padişaha sunulacak şiirlerin önce kendi denetiminden geçmesi gerektiğini söyler.
D) Kendisini hem gazel hem de kaside tarzında yetkin görür.
E) Şiirlerine karşılık padişahın mal ve mülk bağısladığını ifade eder.

9. - Köpeğinin ölümü üzerine mersiye yazmıştır.
- Düş kırıklıklarını şiirlerine yansıtmıştır.
- Gûy u çevgan oyununu anlattığı manzumesi vardır.
- Ziyaret ettiği yerler için gazeller söylemiştir.

Yukarıda sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taşlıcalı Yahya
B) Gelibolulu Ali
C) Bağdatlı Ruhî
D) Nevî
E) Lamîî Çelebi

10. Fettah-ı Nişâpûrî'den nesirle karışık nazmen tercüme ettiği "Hüsn ü Dil" ve Ali Şir Nevayî'den nazmen çevirdiği "Ferhad u Şirin" gibi eserleriyle Yavuz Sultan Selim'in ilgisini çeken mesnevi şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsettin-i Sivasî
B) Taşlıcalı Yahya
C) Lamîî Çelebi
D) Gelibolulu Mustafa Âlî
E) Celîf

11. Ben ol bahrem ki dürr-i ma'rifet ka'rumdadur Âlî Hevâ-yı ışk-ı pâküm cünbiş-i bî-i'tidâlümdür

Yukarıdaki beytin ilk dizesinin aruz ölçüsüne uygun olarak okunabilmesi için ilk tefilesinde yapılması gereken aruz işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vasl
B) Medd
C) İmale
D) Zihaf
E) Teşdid

12. Elden komasun câm-ı meyi gül gibi bir dem Her kim ki bu gamhânedede dilşâd olayın dir

Yukarıdaki beyitte Bağdatlı Ruhî'nin "gamhâne" kelimesiyle kastettiği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gönül
B) Semt
C) Konak
D) Meyhane
E) Dünya

13. XVI. yüzyıl mesnevilerinden bahseden biri Behiştî, Kadimî, Celîf, Sevdayî, Larendeli Hamdî, Celalzade Salih gibi şairleri aynı başlık altında değerlendiriyorsa sözü edilen mesnevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şem ü Pervane
B) Leyla vü Mecnun
C) Gül ü Bülbül
D) Yusuf u Züleyha
E) Varka ve Gülşah

14. Aşağıdaki mesnevilerin hangisinde olaylar İstanbul'da geçmektedir?

- A) Gül ü Bülbül
B) Cemşah u Âlemşah
C) Vamık u Azra
D) Salaman u Absal
E) Şah u Geda

15. Aşağıdaki mesnevilerden hangisinde şair/anlatıcı, başından geçen bir aşk hikâyesini oldukça ayrıntılı biçimde, gündelik hayattan şahıs ve mekân adlarını vererek anlatmıştır?

- A) Sergüzeştname-i Zaifi
- B) Nalan u Handan
- C) Halname-i Sevadî
- D) Ebkâr-ı Efkâr
- E) Hecname

16. Aşağıdakilerden hangisi fetva metinlerinde kadınlar için kullanılan sanal adlar arasında yer alır?

- A) Zeynep ve Hind
- B) Fatma ve Hatun
- C) Kadın ve Ayşe
- D) Tuti ve Amr
- E) Amr ve Zeynep

17. XVI. yüzyıl şairleri arasında özellikle musammatlarıyla tanınan Fevri'nin şiirlerini açıklayarak dünya görüşüne yer verdiği padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III. Mehmet
- B) Yavuz Selim
- C) II. Bayezit
- D) Kanuni Süleyman
- E) III. Murat

18. Divan nesrini hem dil hem de üslup özelliklerini dikkate alarak nesr-i mürsel ve nesr-i müsecca biçiminde sınıflandıran yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rezaizade Mahmut Ekrem
- B) Fahir İz
- C) Tahir Olgun
- D) M. Fuat Köprülü
- E) Ali Nihat Tarlan

19. Bursalı Celilî'nin 87 beyitten oluşan ve şairin kendi değerinin bilinmediğini semboller üzerinden hikaye ettiği eseri -----'dir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) Sergüzeştname
- B) Mehenkname
- C) Hasbihal
- D) Sergüzeştname-i Zaifi
- E) Hercname

20. Kelile ve Dimne'den uyarlanan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şebistan-ı Hayal
- B) Bahrü'l-Maarif
- C) Bostan
- D) Gülistan
- E) Hümayunname

2020 GÜZ DÖNEM SONU - B

B Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	E	D	A	A	C	D	B	C	A	E	B	E	D	A	D	C	B	E

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi
2019-2020 Güz Dönemi
Dönem Sonu Sınavı